

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Don Bosco-Instituut EG te GROOT-BIJGAARDEN

Hoofdstructuur voltijds secundair onderwijs

Pedagogisch geheel 115337-115329

Instellingsnummer 115329

Instelling Don Bosco-Instituut EG

Directeur Marc REYNAERTS

Adres Brusselstraat 285 - 1702 GROOT-BIJGAARDEN

Telefoon 02-466.55.79

E-mail administratie@donboscogb.be

Website <http://www.donboscogb.be>

Bestuur van de instelling VZW Don Bosco Onderwijscentrum

Adres Don Boscola 15 - 3050 OUD-HEVERLEE

Scholengemeenschap SGKSO Dilbeek - Ternat

Adres Rozenlaan 45 - 1700 DILBEEK

CLB Vrij CLB Pieter Breughel

Adres Opzichterstraat 84 - 1080 SINT-JANS-MOLENBEEK

Dagen van het doorlichtingsbezoek 05-12-2016, 06-12-2016, 07-12-2016, 08-12-2016, 09-12-2016

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 09-12-2016

Datum bespreking verslag met de instelling 13-02-2017

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Gino MALFAIT

Teamleden Johanna COEMAN, Immanuel SYNAEVE, Erik VAN
NIEUWENHUYZE, Veerle VONDERLYNCK, David VROMANT,
Martine ZAMAN

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 ADMINISTRATIEVE SITUERING.....	5
2 SAMENVATTING	5
3 DOORLICHTINGSFOCUS	8
3.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus	8
3.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	8
4 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	9
4.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	9
4.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	9
4.1.1.1 Aardrijkskunde in de eerste graad A-stroom (leerplan D/2008/7841/038)	9
4.1.1.2 Huishoudkunde in de eerste graad in het beroepsvoorbereidend leerjaar in het beroepenveld Kantoor-verkoop en Verzorging-voeding (leerplan D/2003/0279/011)	10
4.1.1.3 Lichamelijke opvoeding in de eerste graad A-stroom (leerplan D/2008/7841/004)	13
4.1.1.4 Muzikale opvoeding in de eerste graad A- en B-stroom (leerplannen D/2009/78/29 en D/2011/7841/20)	15
4.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?	17
4.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?	18
4.2 Respecteert de school de overige reglementering?	18
5 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	20
5.1 Leerbegeleiding.....	20
5.2 Evaluatiepraktijk	23
6 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	26
7 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	28
7.1 Wat doet de school goed?	28
7.2 Wat kan de school verbeteren?	28
7.3 Wat moet de school verbeteren?	28
8 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	29
9 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG.....	29

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIP0-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal structuuronderdelen.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIP0-referentiekader:
 - ♦ het onderwijsaanbod
 - ♦ de uitrusting
 - ♦ de evaluatiepraktijk
 - ♦ de leerbegeleiding.
 De onderwijsinspectie onderzoekt ook altijd de vakoverschrijdende eindtermen.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 ADMINISTRATIEVE SITUERING

Het Don Bosco-Instituut ASO/TSO/BSO te Groot-Bijgaarden (instellingsnummer 115337) en het Don Bosco-Instituut EG te Groot-Bijgaarden (instellingsnummer 115329) vormen een pedagogisch geheel dat gelegen is op eenzelfde campus. De onderwijsinspectie kan - om juridische redenen - enkel verslag uitbrengen per schoolnummer. Om een volledig beeld te krijgen van het aanbod en de schoolwerking is het noodzakelijk om de verslagen van de twee schoolnummers door te nemen. In deze verslagen zijn de onderdelen 1, 2, 4.1.2, 4.1.3, 4.2, 5 en 6 identiek. Omwille van de eenheid in schoolwerking en schoolorganisatie wordt het pedagogisch geheel in de verslagen 'de school' genoemd.

2 SAMENVATTING

Het onderwijsaanbod van het Don Bosco-Instituut in Groot-Bijgaarden omvat een eerste graad en een bovenbouw met de onderwijsvormen aso, bso en tso. De aangeboden richtingen binnen het aso zijn Economie en Sport. Zowel binnen het tso als het bso vormen de studiegebieden Handel en Personenzorg de pijlers. In het tso wordt ook de studierichting Lichamelijke opvoeding en sport aangeboden. De school is georganiseerd als een pedagogische geheel. Het Don Bosco-Instituut ligt nagenoeg in het centrum van Groot-Bijgaarden. De bereikbaarheid is goed, zowel per fiets als met het openbaar vervoer.

De visie van de school is gebaseerd op het christelijk opvoedingsproject dat in het bijzonder gestalte krijgt vanuit de doorwerking van het gedachtegoed van Don Bosco. In samenwerking met het schoolbestuur spant de schoolleiding zich in om de Salesiaanse esprit voelbaar aanwezig te maken in het schoolleven. Voor het realiseren van haar onderwijsproject vertrekt de schoolleiding vanuit een aantal collectief uitgewerkte visieteksten. Deze beslaan nagenoeg het volledig kader van een schoolwerking en dienen als richtingsaanwijzers voor het geboden onderwijs.

De schoolleiding is zich bewust van het belang van kwaliteitszorg en investeert om dit gegeven verder op te tillen. Hierbij wordt het directieteam aangemoedigd door het schoolbestuur dat overigens zelf een aantal kwaliteitsonderzoeken op schoolniveau stimuleerde.

Tegelijk beseft de directie dat de doorvoering van kwaliteitszorg naar alle segmenten van het schoolleven een blijvend aandachtspunt is. Dit blijkt eveneens uit deze schooldoorlichting. Hoe dan ook heeft de school in vergelijking met de vorige schooldoorlichting op het vlak van kwaliteitszorg aanzienlijke vorderingen gemaakt. Dit komt onder meer door de degelijke samenwerking binnen het directieteam en de ruime aandacht voor besluitvorming met de talrijke participanten. Dit wordt binnen dit doorlichtingsverslag gekaderd in de tekst over het algemeen beleid.

Voor wat het vakkenonderwijs binnen de eerste graad betreft, ging het erkenningsonderzoek uit van de vakken aardrijkskunde, lichamelijke opvoeding, muzikale opvoeding en huishoudkunde. De leerplanrealisatie voldoet, behalve voor aardrijkskunde.

Net als in de eerste graad, werd in de bovenbouw het verstrekte onderwijs voor lichamelijke opvoeding in de basisvorming als bijzonder kwaliteitsvol bestempeld. Het vakkenonderwijs voldoet eveneens voor Nederlands. Het voldoet echter maar nipt voor geschiedenis in de derde graad aso, dit omwille van een te weinig leerplangerichte evaluatiepraktijk.

Ook in het gescreende vakkenonderwijs van de bovenbouw zijn tekorten vastgesteld. De oorzaak ligt veelal bij het niet of onvoldoende behandelen van bepaalde leerplandoelstellingen. Dit doet zich overwegend voor in het specifiek gedeelte zoals voor aardrijkskunde in de derde graad Sportwetenschappen en muzikale opvoeding in de tweede graad Lichamelijke opvoeding en sport alsook in de tweede graad Verzorging-voeding. Voorts zijn er leerplanhiaten voor informatica in de tweede graad Handel en voor toegepaste informatica in de derde graad Boekhouden-informatica. Ook voor expressie en huishoudkunde in de studierichting Sociaal- en technische wetenschappen zijn tekorten bij de leerplanrealisatie vastgesteld, net als voor project algemene vakken binnen de basisvorming van de aangeboden studierichtingen in de derde graad bso. Een te beperkte leerplanstudie, zowel individueel als binnen de betrokken vakgroepen, vormt veelal de oorzaak van de vaststellingen. De vakverslagen bieden meer specifieke info.

De vaststellingen door de onderwijsinspectie betekenen niet dat de schoolleiding niet investeert in het stimuleren van deskundigheidsbevordering via nascholing en vakgroepwerking. Deze professionaliseringsinitiatieven vormen zelfs een vast item bij de functionering- en evaluatiegesprekken waarbij de schoolleiding er bovendien in slaagt om de stipt opgestelde agenda van deze tijdsintensieve beleidsopdracht kwaliteitsvol uit te voeren. Wel is het zo dat het directieteam overwegend heeft ingezet op structurele en organisatorische ondersteuning en minder op het kernproces van de vakgroepwerking. Het dynamiseren van de inhoudelijke diepgang van de vakgroepwerking vormt aldus de kapitale uitdaging. Het delen van de aanwezige goede praktijkvoorbeelden uit de eigen school behoort daarbij tot de mogelijkheden.

Het beleid voor bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne is als kwaliteitsvol bestempeld. Dit resultaat heeft alles te maken met de ruime aandacht en daadkracht van de schoolleiding voor dit item. Bovendien is de samenwerking tussen de schoolleiding en alle betrokkenen bij bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne sterk. De school investeert ook een aanzienlijk urenpakket in de opdracht van de preventieadviseur.

Voor het kwaliteitsonderzoek van de onderwijskundige processen werd de focus onder meer geplaatst op de leerbegeleiding. De leerbegeleiding op schoolniveau, inclusief het talenbeleid, werd weerhouden als een kwaliteitsvol proces met als kenmerk een goed afgestemde ontwikkelingsdynamiek. De transpositie naar het vakkenonderwijs verdient verdere aandacht omdat de leerbegeleiding in een aantal van de onderzochte vakken nog niet voldoende op punt staat. De leeromgeving is nochtans voldoende krachtig uitgebouwd, en dit vanuit een structurele aanpak door de schoolleiding. Het open leercentrum en de sportinfrastructuur getuigen van een degelijke beleidsvisie inzake materiële omkadering.

Ook de evaluatiepraktijk werd onder de loep gehouden, waarbij de aansturing van de evaluatie- en rapporteringspraktijk als een sterk punt werd benoemd. Dit betekent niet dat, voor wat de kwaliteit van de evaluatiepraktijk betreft, er geen verschillen zijn tussen de vakken. Het optillen van de evaluatiepraktijk behoort eveneens tot het kernproces van de vakgroepwerking.

Het Don Bosco-instituut biedt haar leerlingen een rijk scala van gevarieerde activiteiten aan. Deze zijn goed op de leerlingenpopulatie afgestemd en zijn realiseerbaar dankzij een groot engagement van het schoolteam. De totaliteit van dit aanbod, waarbij heel wat activiteiten origineel en inspirerend zijn, draagt sterk bij tot de inspanningsverplichting voor de vakoverschrijdende eindtermen (VOET). Uit de schooldoorlichting blijkt de kwaliteitsvolle behandeling van de VOET, en dit zowel op het vlak van de planning en de concrete uitwerking als op het vlak van het evalueren. De degelijke invulling van dit vakoverschrijdend werk geeft ongetwijfeld kleur en klank aan het leven op school.

Tot slot kan gesteld worden dat het positief en geordend schoolklimaat alsook de goede schoolorganisatie bijdragen tot het welbevinden van de leerlingen en van het schoolteam. Dit vormt een mooi fundament voor het aanhouden van kwaliteitsvol onderwijs in combinatie met de werkpunten en uitdagingen van dit doorlichtingsverslag. Het geheel vormt een boeiende en klankrijke partituur voor het Don Bosco-Instituut in Groot-Bijgaarden.

De school krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde 'Bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'. Omwille van de grondigheid waarmee ze tekorten opspoort en aanpakt, vertrouwt de onderwijsinspectie erop dat de school enkele resterende, werkpunten verder aanpakt. Gelet op de lacunes in de leerplanrealisatie van een aantal vakken besluit de onderwijsinspectie de doorlichting met een gunstig advies beperkt in de tijd. De school zal na drie schooljaren moeten aantonen dat de vastgestelde tekorten in voldoende mate werden weggewerkt.

3 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande structuuronderdelen en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

3.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus

	Basisvorming	Specifiek gedeelte
VOET	x	
Graad 1 A	aardrijkskunde, lichamelijke opvoeding, muzikale opvoeding	
Graad 1 B	muzikale opvoeding	
Graad 1 Handel	aardrijkskunde, lichamelijke opvoeding, muzikale opvoeding	
Graad 1 Kantoor en verkoop - Verzorging-voeding		huishoudkunde
Graad 1 Moderne wetenschappen	aardrijkskunde, lichamelijke opvoeding, muzikale opvoeding	
Graad 1 Sociale en technische vorming	aardrijkskunde, lichamelijke opvoeding, muzikale opvoeding	

3.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Begeleiding

Leerbegeleiding

Onderwijs - Evaluatie

Evaluatiepraktijk

4 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

4.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

4.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde structuuronderdelen het volgende op.

4.1.1.1 Aardrijkskunde in de eerste graad A-stroom (leerplan D/2008/7841/038)

Voldoet niet

Het aanbod, de leerbegeleiding en de evaluatie gaan te weinig uit van de leerplandoelen.

Onderwijsaanbod	Het aanbod is te weinig leerplangericht en vertoont hiaten. De thema's worden
<i>Volledigheid</i>	behandeld volgens de uitwerking in een leerwerkboek. In het eerste leerjaar
<i>Evenwicht</i>	zijn de thema's goed gespreid over de beschikbare lestijd. De verwachting van
<i>Beheersingsniveau</i>	het leerplan om bij de diverse thema's uit te gaan van de eigen omgeving is
<i>Samenhang</i>	echter weinig ingevuld. Het nodige terreinwerk blijft beperkt tot het thema
	'Bebouwing en bevolking'. De verwerking van de leerplandoelen om diverse
	basisvaardigheden rond kaartgebruik en landschapswaarnemingen aan te leren
	en in te oefenen op het terrein ontbreekt. Dat is ook het geval voor
	waarnemingen in verband met reliëf en gesteenten. Het aanbod wordt
	hoofdzakelijk gestuurd vanuit het leerwerkboek. Daarbij is het vaak te weinig
	gericht op het beheersingsniveau dat in de leerplandoelen geformuleerd is. In
	het tweede leerjaar vorderde het aanbod vorig schooljaar niet zoals gepland.
	Daardoor kwamen het begeleid zelfstandig groepswork over de toeristische
	regio's in België en de leerplandoelen rond landbouwlandschappen niet aan
	bod. Een havenexcursie geeft invulling aan het terreinwerk. In beide leerjaren
	spoort de aandacht voor actualiteit weinig met de visie van het leerplan.
Uitrusting	De school beschikt over twee goed uitgeruste vaklokalen. De minimale
<i>ICT</i>	materiële vereisten zijn aanwezig, op voldoende topografische kaarten van de
<i>Inzet uitrusting</i>	eigen omgeving na. Naast de ICT-uitrusting voor frontaal gebruik, zijn ook
<i>Leermiddelen</i>	computers ter beschikking van de leerlingen.

De projectiemogelijkheden worden veelvuldig gebruikt voor de ondersteuning van de les. Het gebruik van ICT door de leerlingen tijdens de les blijft nog beperkt.

Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De evaluatie gebeurt op basis van toetsen, enkele taken en twee examens. De vragen en opdrachten zijn duidelijk geformuleerd, de puntenverdeling is aangegeven. Een aantal vragen is gebaseerd op het gebruik van de atlas of bijkomend bronnenmateriaal. Van enkele zwart-witfoto's is de leesbaarheid niet optimaal. Sommige vragen gaan goed uit van de leerplandoelen, maar de meeste vragen peilen naar reproductie van inhoud en zijn niet afgestemd op het beheersingsniveau dat in de leerplandoelen aangegeven is. Dit is onder andere het geval bij de vragen over contextloze verklaring van begrippen en bij sommige vragen rond kaartlezen en oriënteren. In het tweede leerjaar is de evaluatie onevenwichtig door de hiaten in het aanbod.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	Het materiaal waarover de leerlingen beschikken en de gehanteerde werkvormen zijn beperkt afgestemd op de realisatie van de leerplandoelen. Het bronnenmateriaal over de eigen omgeving is zowel in het leerlingenmateriaal als in de geprojecteerde beelden beperkt. De inhoud wordt verwerkt door middel van een onderwijsleergesprek, frequent afgewisseld met korte zelfstandige opdrachten. Deze zijn evenwel vooral afgestemd op de invuldidactiek en minder op het beheersingsniveau van de leerplandoelstellingen. Het ondersteunende beeldmateriaal is te weinig gevarieerd om het waarnemen te oefenen en de beeldvorming, onder meer bij nieuwe terminologie, te bevorderen. De leerlingen weten duidelijk wat de verwachtingen zijn voor de evaluatie. Op het elektronisch platform kunnen ze het beeldmateriaal dat in de les gebruikt werd, terug raadplegen. Ze kunnen rekenen op feedback na de toetsen en examens.
Deskundigheidsbevordering <i>Overleg</i> <i>Vorming</i>	De jonge vakgroep neemt zijn onderwijsopdracht ter harte. De vorige jaren was de stabiliteit in de samenstelling van de vakgroep beperkt. Daardoor is er weinig overdracht van inzicht, ervaring en van ontwikkeld les- en excursiemateriaal. De vakgroep functioneert nog niet als een leer- en werkgemeenschap die op basis van leerplanstudie, inhoudelijk overleg en reflectie het aanbod en de evaluatie optimaliseert. Uit de aangeboden nascholingen wordt een passende keuze gemaakt.

4.1.1.2 Huishoudkunde in de eerste graad in het beroepsvoorbereidend leerjaar in het beroepenveld Kantoor-verkoop en Verzorging-voeding (leerplan D/2003/0279/011)

Voldoet

De leerplanrealisatie voldoet. Het onderwijsaanbod is voldoende gericht op het verwerven van de leerplandoelstellingen. De evaluatie is nipt valide.

Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Samenhang</i>	De meerderheid van de leerplandoelstellingen wordt in voldoende mate gerealiseerd. De planning en uitvoering van het onderwijs- en leerproces sluiten voldoende aan bij de fundamentele uitgangspunten en algemene doelstellingen van het leerplan. De leerlingen verwerven de ondersteunende kennis in herkenbare contexten, veelal aansluitend bij hun leefwereld en doelgericht in functie van de vaardigheden. Ze oefenen de vaardigheden door het uitvoeren van betekenisvolle activiteiten op basis van een stappenplan. De focus ligt daarbij voldoende op het stimuleren van het probleemoplossend denken en het beredeneerd handelen.
---	--

Voor de component 'zorg voor voeding' worden de meeste leerplandoelen zorgvuldig en met voldoende diepgang gerealiseerd. De leerlingen leren gezondheidsbevorderende voeding bereiden. De verschillende maaltijdvormen komen in voldoende mate aan bod. De graduele opbouw qua moeilijkheidsgraad van basisprincipes en -technieken wordt bewaakt. Tevens gaat gerichte aandacht uit naar de werkpostinrichting en werkmethode en heeft men daarbij voldoende oog voor efficiëntie, veiligheid, hygiëne en milieu.

Voor de component 'personenzorg' krijgen de leerlingen de leerplandoelstellingen evenwichtig en op het gepaste beheersingsniveau aangeboden. De leerlingen krijgen voldoende kansen om op een verantwoorde wijze te leren omgaan met allerlei dagelijkse basis- en raakvlakzorgprocessen. Ze leren daarbij voldoende veilige, hygiënische en comfortbevorderende (materiële) voorwaarden scheppen.

Binnen de component 'zorg voor leef- en woonsituatie' getuigt het aanbod niet van voldoende evenwicht. Enerzijds oefenen de leerlingen de zorgprocessen aangaande het reinigen en kast- en gebruiksklaar maken van textiel zorgvuldig in. Ook leren ze enkele basisprincipes omtrent decoratieve en functionele werkvormen aanwenden. De uitgevoerde werkstukken getuigen van een doordachte aanpak waarbij diverse technieken en materialen geëxploreerd worden. Anderzijds creëert de vakgroep relatief weinig gelegenheid om de zorg voor de leef- en woonruimte op een veilige, ergonomische, ecologische en economische manier te leren plannen, uit te voeren, te evalueren en bij te sturen.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

Op materieel vlak wordt het onderwijs- en leerproces van de component 'zorg voor voeding' voldoende gefaciliteerd. De didactische keuken is voldoende ruim en voldoende uitgerust. Het aangrenzende leslokaal wordt sinds dit schooljaar ingezet om theoretische elementen aan te brengen en om de doelen met betrekking tot tafeldekken en een maaltijd presenteren en nuttigen te realiseren. De lessen 'personenzorg' en 'zorg voor leef- en woonsituatie' vinden voor de meeste lesgroepen plaats in een summier ingericht vaklokaal. Sommige zorgprocessen zijn in deze lokalen moeizaam of niet efficiënt uit te voeren.

De leslokalen zijn uitgerust met apparatuur voor dataprojectie. De meeste leraren wenden deze middelen aan om de lessen visueel te ondersteunen.

Evaluatiepraktijk

Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

De evaluatie gebeurt doorgaans aan de hand van beoordelingsfiches die focussen op het proces en het product van de uitgevoerde opdrachten en op de vakgebonden attitudes. Het systeem berust in de meeste gevallen op eenduidige beoordelingscriteria met een puntenverdeling. Voor de componenten 'zorg voor voeding' en 'personenzorg' is het geheel voldoende afgestemd op de leerplandoelstellingen. Het instrumentarium brengt de handelingsbekwaamheid van de leerlingen behoorlijk in kaart. Voor de component 'zorg voor leef- en woonsituatie' trekken de hiaten in het onderwijsaanbod zich door naar de evaluatiepraktijk waardoor de evaluatie onvoldoende representatief is. Voor alle componenten staan de beoordelingscriteria en de puntenverdeling nog niet op punt. Zo wegen de attitudes verhoudingsgewijs sterk door op het eindtotaal. De evaluatiemethodiek leent zich tot het toepassen van zelf- en peerevaluatie en tot het geven van operationele feedback.

Schriftelijke taken, toetsen en grote overhoringen peilen naar de ondersteunende kennis en toepassingen in betekenisvolle contexten. Enkele vragen zijn niet eenduidig geformuleerd of leveren geen informatie op over de leervorderingen van de leerlingen.

Leerbegeleiding

Preventief
Curatief

In de lessen heerst een aangename leer- en werksfeer. De relatie met de leerlingen is aanmoedigend, ondersteunend en respectvol.

Het onderwijsproces is behoorlijk afgestemd op het concept van het leerplan. Het verloopt gestructureerd, is voldoende interactief en is zowel op het eindproduct als op de processen die daartoe leiden, gericht. Het accent ligt voldoende op handelingsgerichte vaardigheden die de ontwikkeling van leerstrategieën, organisatiebekwaamheid en zelfredzaamheid nastreven. Aandacht voor 'leren leren' blijkt leraarafhankelijk ook uit het inlassen van oefenmomenten, het geleid voorbereiden van zelfreflectie en gedachtewisselingen, het aanwenden van studeerbundels en herhalingsvragen. Tijdens de lessen gaat voldoende aandacht uit naar correct taalgebruik. De leerlingen krijgen stelselmatig ondersteuning bij het (leren) verklaren van moeilijke woorden via het aanreiken van beeldmateriaal, verklarende woordenlijsten en woordspinnen.

Afwisseling in opdrachten en werkvormen, visueel materiaal en het toepassen van differentiatie, maken de lessen aantrekkelijk en ondersteunen de leerlingen in hun leerproces. De meeste leraren hebben een goed zicht op het functioneren van de leerlingen door de intensieve begeleiding en gerichte feedback bij praktijkopdrachten. Leerlingen kunnen altijd bij de leraren terecht voor extra ondersteuning.

4.1.1.3 Lichamelijke opvoeding in de eerste graad A-stroom (leerplan D/2008/7841/004)

Voldoet

De leerplanrealisatie is een voorbeeld van goede praktijk.

Onderwijsaanbod

Volledigheid

Evenwicht

Beheersingsniveau

Samenhang

Uit het erkenningsonderzoek blijkt dat de leerplanrealisatie in de basisvorming een voorbeeld is van goede praktijk. De volledigheid, het evenwicht en de samenhang is sterk door de implementatie van concrete leerlijnen voor alle leerplandoelstellingen en gezamenlijke planningsdocumenten.

In de individuele bewegingsgebieden hechten de leraren voor atletiek voldoende belang aan de disciplines lopen en springen, maar gaat er minder aandacht naar werpen en stoten. In gymnastiek krijgen de leerlingen kansen om de motorische basiseigenschappen te verbeteren en hun basisvaardigheden te ontwikkelen. De leraren voorzien voldoende ritmische vorming, dans en expressie. De leerlingen van het eerste leerjaar zwemmen een periode van een zestal lessen.

In de interactieve bewegingsgebieden gaat er voldoende aandacht naar contact- en verdedigingsvormen. De doelspelen en terugslagspelen komen veelvuldig aan bod. De leraren zorgen er voor dat spelvormen primeren en leren technieken aan binnen de context van het spel. Ze vinden het belangrijk dat leerlingen spelvreugde ervaren, spelen volgens afspraken en regels en kunnen oefenen in kleinere groepen. Hierbij is er aandacht voor het vervullen van rollen in spelsituaties en voor het leren omgaan met de elementen spanning, verliezen, winnen en fairplay.

De leraren hebben oog voor verantwoord en veilig bewegen. De leerlingen kunnen veiligheidsvoorschriften, afspraken en regels naleven. Doorheen de verschillende bewegingssituaties geven de leraren regelmatig instructie over houdings- en rugscholing.

Het zelfstandig werken en het reflecteren over bewegen wordt gestimuleerd aan de hand van leerlinggestuurde werkvormen. Leraren gebruiken kijkwijzers. Tijdens de lessen plaatsen de leerlingen het materiaal.

Concrete leerlijnen zijn uitgewerkt over de graden heen. Er is een raamplan waarin vastligt welke bewegingsgebieden en - inhoud in welk jaar aan bod komen. Ook voor de niet-bewegingsgerelateerde doelstellingen: zelfstandig werken, reflecteren over bewegen en persoonsdoelen is er een opbouw voorzien. Dit resulteert in een hoog rendement van het leerproces, over de graden heen.

De leerlingen krijgen af en toe kansen om ICT-vaardigheden te oefenen als ondersteuning van hun leerproces. De aanbevelingen van het leerplan om een talenbeleid op vakkenniveau toe te passen wordt sterk ingezet in functie van de eigenheid van de schoolpopulatie. De leraren stellen vast dat de taalvaardigheid van de leerlingen vooral in de eerste graad een rem is op de onderwijspraktijk.

Naast de reguliere lessen biedt de vakgroep mogelijkheden aan de leerlingen om te oefenen of deel te nemen aan klassencompetities tijdens de middagpauze.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

De school beschikt over een compleet nieuwe sportinfrastructuur met een danszaal en een klimmuur. Er zijn voldoende leermiddelen aanwezig om de leerplandoelstellingen te realiseren. In de onmiddellijke nabijheid zijn er mogelijkheden voor zwem- en outdooractiviteiten.

De planning van het zaalrooster draagt bij tot een evenwichtige leerplanrealisatie. De periodes waarbij de leerlingen een aantal lessen aan eenzelfde discipline werken zijn voldoende lang. Hierdoor bereikt het leerproces voldoende diepgang.

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

De evaluatie is valide. De leraren evalueren de verschillende leerplandoelstellingen. De vakgroep heeft een eenduidige visie op evaluatie. Een evaluatiesleutel bepaalt de verhouding tussen bewegings- en persoonsdoelen. De leraren toetsen de persoonscomponent van de leerplandoelstellingen en de attitudes permanent en de bewegingsgerelateerde doelen periodiek.

Leraren hanteren heldere beoordelingscriteria bij de evaluatie. Hiervoor baseren ze zich op een document dat, per graad en per discipline, de leerinhouden en de bijhorende evaluatiemodaliteiten omvat. De leraren vertalen alle leerplandoelstellingen in concreet waarneembaar gedrag waardoor ze erin slagen de beoordelingscriteria systematisch en objectief toe te passen. De leraren bespreken de beoordelingscriteria mondeling met de leerlingen en waken erover dat ze deze regelmatig herhalen.

Ontwikkelingsschalen in functie van de vooropgestelde leerlijnen werden ontwikkeld voor zowel de persoons- als de bewegingsgerelateerde doelen. Deze worden volgend schooljaar in praktijk gebracht, waardoor de evaluatie nog transparanter wordt.

Rapporteringspraktijk

De rapporteringspraktijk is sterk. Bij het beoordelen maken de leraren een onderscheid tussen de bewegings- en persoonscomponent. Dit onderscheid geven ze ook in de rapporteringspraktijk weer. Ouders en leerlingen krijgen deelscores en feedback op het concreet waarneembaar gedrag. De vakgroep grijpt de rapportering aan om het onderwijsleerproces te ondersteunen en aan ouders en leerlingen duidelijk te maken wat de leerling al bereikt heeft en wat nog niet.

Leerbegeleiding
Preventief
Curatief

De remediëring bestaat uit het onmiddellijk bijsturen van de leerlingen tijdens de lessen.

Deskundigheidsbevordering De invloed van de formele vakgroepwerking op de leerplanrealisatie is groot. De vakgroep profileert zich als een samenwerkend team. De werking is gebaseerd op betrokkenheid en een sterke vakinhoudelijke deskundigheid. Ondanks de grote groep nemen de leraren regelmatig initiatief voor collegiaal overleg over organisatorische en inhoudelijke onderwerpen. Ze staan open voor collegiale visitatie.

De vakgroep levert inspanningen om zich te professionaliseren. De voorbije jaren was er proactief, contact met de begeleiding en met vakcollega's uit andere scholen. De leraren nemen regelmatig initiatief voor het volgen van nascholing. Daarna delen ze spontaan de verworven kennis.

4.1.1.4 Muzikale opvoeding in de eerste graad A- en B-stroom (leerplannen D/2009/78/29 en D/2011/7841/20)

Voldoet

De realisatie van de leerplandoelstellingen voor muzikale opvoeding binnen de eerste graad is degelijk en geeft mee invulling aan de persoonlijkheidsvorming van de leerlingen.

Onderwijsaanbod

Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang

De leerplandoelstellingen worden vrij evenwichtig aangeboden, en dit zowel voor de A- als de B-stroom. Het vocaal musiceren gebeurt zinvol. Er gaat aandacht naar stemopwarming en er is voldoende focus op houding en ademhaling. Het repertoire is gevarieerd. De kwaliteit van de klavierbegeleiding door de leraren is verschillend. Het instrumentaal musiceren is nog niet stevig uitgebouwd. Dit heeft onder meer te maken met een te klein leslokaal, maar ook met het feit dat de leerlijn voor het spelen van muziek nog onvoldoende is vastgelegd. Vooral ten behoeve van de A-stroom heeft de vakgroep de uitdaging nog niet opgenomen om een attractief en haalbaar repertoire voor het musiceren in flexibele bezetting samen te stellen. Het muziekbeluisteren gebeurt zoals vastgelegd in de leerplannen, d.w.z. vanuit een genrevrije benadering. Vooral het lesmateriaal in 2A is sterk uitgewerkt om de klankkleuren van stemmen en instrumenten te verkennen en te oefenen. Het spreken over muziek is goed verankerd in het geboden onderwijs en levert daarmee een behoorlijke bijdrage vanuit het muziekonderwijs tot het talenbeleid van de school. De lijsten met muziekbegrippen zijn een goed initiatief. Ze kunnen nog sterker als een groeilijn over de verschillende onderwijsvormen en leerjaren uitgewerkt worden. Onder meer omwille van de te krappe ruimte zijn de leerplandoelstellingen inzake het ontwerpen van muziek en het improviseren nog te beperkt uitgewerkt. Het uitzetten van een leerlijn vormt de uitdaging om de muzikale creativiteit verder op te tillen. Er gebeuren een aantal inspanningen om muziek de verdiende plaats te geven in het schoolleven. Het is aangewezen om initiatieven zoals onder meer de schoolband blijvend op te nemen. Deze bieden een waardevolle invulling van de kunstzinnige component binnen het vooropgestelde opvoedingsproject. Ze geven bovendien klank en kleur aan het schoolleven.

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	Voor een kwaliteitsvolle behandeling van de leerplannen muzikale opvoeding is het muzieklokaal te klein. Een degelijke organisatie van de muziekpraxis is omwille van de beperkte ruimte niet mogelijk. Het tweede lokaal fungeert als opbergruimte voor de instrumenten. Het voortdurend heen en weer brengen van instrumenten hypothekeert een vlotte afwisseling van de muzikale omgangsvormen binnen de muziekles. Recent zijn een behoorlijk aantal instrumenten aangeschaft. Het verdient aanbeveling om het instrumentarium verder uit te breiden zodat het musiceren op een eigentijdse en attractieve manier verder kan uitgewerkt worden. De ICT-voorzieningen worden goed ingezet. De geluidsinstallatie is niet optimaal.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	In samenspraak met de schoolleiding is de evaluatiepraktijk uitgewerkt in permanente evaluatie. De evaluatiedocumenten van de leerlingen worden keurig bijgehouden in een map. Vanuit de vakgroep is er een aanzet gegeven voor het evalueren van de muziekpraxis. Dit heeft echter nog een vervolg nodig, namelijk het uitwerken van een logische opbouw van de evaluatiecriteria gekoppeld aan een gefaseerde en gedoseerde evaluatiepraktijk. De aanzetten tot zelfevaluatie zijn zinvol en ook hier is waakzaamheid over de beheersbaarheid geboden. Het evalueren van de component muziekcultuur kan verruimd worden, met daarbij de aandacht om zoveel mogelijk vanuit het luisteren te vertrekken.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	De leerlingenbegeleiding is kwaliteitsvol. De interactie is goed en het geboden muziekonderwijs bundelt muziekplezier, beleving en leren. Veel leerlingen komen graag naar de muziekles. Ook de ruime afwisseling aan muzikale omgangsvormen binnen eenzelfde les draagt daartoe bij. Het muziekonderwijs in 1B is bijzonder goed afgestemd op de leerlingenpopulatie. Ook het bewust kiezen van de schoolleiding voor kleine lesgroepen binnen de B-stroom draagt zeker bij tot het welslagen van het muziekpedagogisch handelen. Leraarafhankelijk hanteert men doordachte stappenplannen die mee invulling geven aan de leerbegeleiding binnen het muziekonderwijs. De vakgroep heeft nog niet uitgeklaard hoe men de graadsleerplannen zinvol kan verkavelen over de twee leerjaren van de eerste graad. Om de kwaliteit van het muziekonderwijs verder aan te zwengelen, is dit een belangrijk werkpunt.
Professionalisering Deskundigheidsbevordering	De vakgroep vergadert op vraag van de schoolleiding. Uit de verslaglegging blijkt dat men overwegend samenkomt rond organisatorische aspecten en praktische afspraken. Wel is onlangs het evalueren van de muziekpraxis besproken waarbij een en ander is vastgelegd. Een vervolg is echter nodig, vooral inzake de diepgang van dit onderdeel van de evaluatiepraktijk. De vakgroep is vooralsnog te beperkt uitgewerkt als een platform voor collectieve leerplanstudie, waar onder meer leerlijnen worden uitgezet vanuit voorafgaande voorbereiding door elk lid van de vakwerkgroep.

4.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De school gaat op systematische wijze de situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne (BVH) na. Dat blijkt uit de regelmaat waarmee ze controles uitvoert. Daardoor kent ze de tekorten en is ze waakzaam voor ongunstige veranderingen in de omgeving waarin leerlingen les volgen en worden begeleid. Uit haar werkwijze blijkt dat de school gebruikmaakt van de analyses van deskundigen en rekening houdt met de opmerkingen van het personeel. Door engagement en deskundige aanpak van de schoolleiding is vanuit het schoolbeleid een cultuur ontwikkeld waarbij de alertheid voor bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne groot is. Dit gegeven is door de onderwijsinspectie als een sterk punt van de school benoemd. Het geconcretiseerd globaal preventieplan en het jaarlijks actieplan vormen de richtinggevende instrumenten voor het beleid en de uitvoering van BVH.

Het comité ter preventie en bescherming op het werk is sterk begaan met de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne op de school. De school neemt opgemerkte tekorten op in de plannen die de beheersing ervan regelen of werkt ze onmiddellijk weg. De uitwerking van het plan is concreet en realistisch. De degelijke werkwijze wordt versterkt door de goede samenwerking tussen de schoolleiding en de preventieadviseurs. De schoolleiding investeert in een ruim urenpakket voor de uitvoering van het dossier BVH en ondersteunt de werking zowel organisatorisch als logistiek. De school vertrekt voor haar uitwerking van BVH van de campusgedachte. Dit resulteert onder meer in een collegiale en ondersteunende samenwerking met de basisschool.

Uit de controles en adviezen van externe controlediensten en de interne dienst (preventieadviseurs) blijkt dat er enkele tekorten werden opgemerkt op het vlak van BVH. Deze tekorten zijn op het ogenblik van de doorlichting grotendeels opgelost. Wat nog moet verbeteren, is in de planning voorzien en wordt in afwachting van de realisatie ervan door de school aangepakt via organisatorische maatregelen. Dit is het geval voor het aantal sanitaire installaties. Met uitzondering van de verdieping in gebouw 3 is de hele school toegankelijk voor personen met beperkte mobiliteit. Enkele leslokalen zijn relatief klein t.a.v. de grootte van de lesgroepen en/of voor het pedagogisch/didactisch handelen. Aan de nieuwbouwprojecten gaat een aanzienlijke fase van degelijke voorbereiding vooraf. Deze grondige voorbereiding resulteert zowel voor het open leercentrum als voor de gloednieuwe sportaccommodatie in kwaliteitsvolle en innovatieve infrastructuur afgestemd op eigentijds en toekomstgericht onderwijs.

De school oogt net en wordt goed onderhouden. Zowel de schoolleiding als de preventieadviseurs hebben geregeld overleg met het onderhoudspersoneel en met de externe poetsdienst. Deze laatste dienst kenmerkt zich door continuïteit.

De school heeft goede contacten met de brandweer. Dit manifesteert zich onder meer in een behoorlijke betrokkenheid bij de brandpreventie.

Door samenwerking tussen de vakgroep wetenschappen en de preventiedienst zijn de veiligheids- en gezondheidskaarten onmiddellijk beschikbaar. Dit is in het bijzonder het geval voor de producten met gevaarlijke eigenschappen of gevaarlijke stoffen. De voorgeschreven etikettering wordt gerespecteerd. Voor het ophalen van producten met gevaarlijke eigenschappen werkt de school samen met een gespecialiseerde firma.

De school heeft sedert de vorige schooldoorlichtingen veel inspanningen geleverd om haar beleid op het vlak van woonbaarheid, veiligheid en hygiëne steeds verder af te stemmen op de voortdurend groeiende leerlingenpopulatie. Dit manifesteert zich ook in een ruim aantal personeelsleden die het brevet van nijverheidshelper verworven hebben, teneinde te kunnen garanderen dat er tijdens de schoolweek steeds gebrevetteerde hulpverleners aanwezig zijn.

De school krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde woonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Omwille van de systematiek waarmee de school tekorten opspoot en wegwerkt, de realisatie van kleinere en tussentijdse oplossingen alsook de aandacht voor proactieve acties vertrouwt de onderwijsinspectie op het aanwezige beleidsvoerend vermogen van de school om de resterende tekorten weg te werken.

4.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarden	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (codex so, art. 15, §1, 5°)	ja
Neemt de school de reglementering betreffende verlofregeling en aanwending van de schooltijd in acht? (codex so, art. 15, §1, 7°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding dat minstens de verplichte bepalingen vermeldt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 39 en 40)	ja

4.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (codex so, art. 112 en 123/10)	ja
• de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot een aantal leerlinggebonden materies	ja
• de lesspreiding en de vakantie- en verlofregeling voor leerlingen	ja
• de krachtlijnen inzake extra-murosactiviteiten, leerlingenstages, werkplekleren en school- of centrumvervangende onderwijsprogramma's	ja
• de samenwerking met andere onderwijsinstellingen, vormingsinstellingen of organisaties voor zover rechtstreekse impact op leerlingen	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis, opgelet: het recht op synchroon internetonderwijs moet opgenomen zijn	ja
• de bijdrageregeling, afwijkingen en contactpersoon terzake	ja
• de inspraakmogelijkheden voor de betrokken personen in de school of centrum	ja
• de voorwaarden waaronder de betrokken leerling en de betrokken personen inzage kunnen uitoefenen in of een toelichting kunnen vragen bij of een kopie kunnen bekomen van de leerlingengegevens, waaronder de evaluatie-gegevens	ja
• de organisatie van de leerlingenevaluatie	ja
• de lokale leefregels	ja
• de eventuele beroepsmogelijkheden voor de betrokken personen ten aanzien van betwiste beslissingen buiten beslissingen in verband met definitieve uitsluiting of leerlingenevaluatie	ja
• de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot reclame en sponsoring	ja
• engagementsverklaring waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen	ja
• bepalingen over overdraging bij schoolverandering van leerlingengegevens naar de nieuwe school	ja

Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (codex so, art. 110/1 tot 110/10)	ja
Informeert de school ouders en leerlingen en personeel over het centrum voor leerlingenbegeleiding waarmee ze samenwerkt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 33)	ja
Respecteert de voorziene verhaalmogelijkheid de reglementair voorgeschreven procedure? (codex so, art. 115/6)	ja
Respecteert de school voor secundair onderwijs de reglementaire bepalingen met betrekking tot oriëntering en evaluatie van leerlingen? (codex so, art. 115/6, §1, 256, §1, 1° en BVR van 19-7-2002)	ja
Verloopt het afleveren van attesten van verworven bekwaamheid correct? (codex so, art. 115, tweede alinea en 252, §1, b)	ja
Verloopt het afleveren van attesten van lesbijwoning correct? (codex so, art. 115, derde alinea en 252, §2)	ja
Respecteert de school het minimumlessenrooster? (codex so, art. 148-157 en BVR van 19-7-2002)	ja

5 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

5.1 Leerbegeleiding

Doelgerichtheid De school krijgt een zicht op de beginsituatie van haar leerlingen vanuit eigen ingewonnen informatie en vanuit externe informatiebronnen. Ze betreft hierbij het schoolteam, de leerlingen en de ouders. Via een analyse van de beschikbare gegevens ontwikkelt ze haar visie op leerbegeleiding. Ze koppelt die aan andere aspecten van het schoolbeleid, zoals aan de evaluatiepraktijk. De school neemt initiatieven om deze informatie actueel te houden.

De school koppelt haar visie expliciet aan de principes van het zorgcontinuüm, vooral wat betreft de fases van de brede basiszorg en van de verhoogde zorg. Ze vertaalt haar visie gedeeltelijk in expliciete strategische en operationele doelstellingen. Ze linkt deze visie aan het pedagogische project.

De leerbegeleiding is een onderdeel van het schoolwerkplan en is sterk vervlochten met de vakoverschrijdende eindtermen 'leren leren', de gelijkeonderwijskansenwerking en het talenbeleid. Via deze begeleiding wil de school al haar leerlingen optimale ontwikkelingskansen geven en een gepast oriënteringsbeleid voeren. Hierbij heeft ze duidelijk oog voor een positief leef- en leerklimaat, voor participatie en diversiteit. Ze wil bijzondere aandacht besteden aan de leerlingen met een Nederlandstalige taalachterstand.

Ondersteuning De schoolleiding voorziet in uitgebreide structuren, middelen en maatregelen om de leerbegeleiding vorm te geven en het schoolteam te ondersteunen. Zo heeft ze een cel 'interne leerlingenbegeleiding' uitgebouwd met een CLB-afvaardiging, die als centrale spil voor de leerbegeleiding optreedt. De verschillende participanten binnen deze cel beschikken over een afgebakende taakverdeling. Ze komen regelmatig samen om bestaande en nieuwe dossiers te bespreken via gericht overleg en opvolging. Een aantal werkgroepen houden zich bezig met diverse aspecten van leerbegeleiding, bijvoorbeeld het begeleid zelfstandig leren.

De schoolleiding hecht belang aan de uitbouw van een goed leermiddelenbeleid in functie van de noden van de leerlingen. Ze kent hierbij een prominente rol toe aan de inzet van het open leercentrum (OLC), onder andere via een differentiatieproject voor de eerste graad.

De school neemt nog andere maatregelen van diverse aard om de leerbegeleiding te ondersteunen. Ze heeft onder meer duidelijke procedures uitgewerkt over remediëringmaatregelen en -commentaren, een gefaseerd pakket aan studiebevorderende maatregelen en specifieke maatregelen voor de examenperiode. De aandacht voor 'leren leren' komt onder andere tot uiting in het actieve gebruik van bundels over studievaardigheden en via een project met tutores. De leerlingen kunnen ook een beroep doen op extra service-uren met (taalgebonden) vragen voor hun verschillende vakken.

De klassenleraar en de vakleraren staan in voor de brede basiszorg. Ze krijgen de nodige informatie vanuit de cel leerlingenbegeleiding, onder andere via overzichtelijke mindmaps en via het leerlingvolgsysteem.

De begeleidende klassenraad vormt een forum voor de bespreking van het leerproces en de leernoden van de leerlingen. Ze formuleert algemene adviezen over het leerproces voor de verschillende rapportperiodes en bespreekt de opmaak en de aanpassing van de sticordi-contracten (stimulerende, compenserende, remediërende, differentiërende en dispenserende maatregelen).

Via geregelde oudercontacten wenst de school de ouders zo nauw mogelijk bij het onderwijsleerproces te betrekken. Ze geeft aan dat de opkomst enerzijds zeer hoog is, maar dat ze anderzijds dikwijls op communicatieproblemen stuit wegens de anderstaligheid van de ouders. Ze treedt verder, waar nodig, in overleg met externe (lokale) organisaties.

Doeltreffendheid De cel leerbegeleiding registreert nauwkeurig en op geregelde tijdstippen de ondernomen maatregelen, onder andere via het leerlingvolgsysteem. De schoolleiding volgt ook op of de leraren en de leerlingen de afspraken uit de sticordi-contracten respecteren en neemt, indien nodig, stappen tot bijsturing.

De school neemt een aantal initiatieven om de effecten van leerbegeleiding in kaart te brengen. Ze heeft bijvoorbeeld enkele jaren geleden de bestaande engagementsverklaringen van de leerlingen geanalyseerd. Ze heeft hieruit geconcludeerd dat de leerprestaties van de betrokken leerlingen verbeterd waren en dat deze leerlingen overwegend een A-attest behalen. De cel 'interne leerlingenbegeleiding' heeft een soortgelijk onderzoek uitgevoerd, waarin ze de leervoorbereidingen van de leerlingen heeft geanalyseerd. Ze kwam tot analoge vaststellingen in functie van de gedegenheid van deze voorbereidingen.

De begeleidende klassenraad treedt als centraal orgaan op om de veranderende noden van de leerlingen op te volgen en de genomen sticordi-maatregelen in dit opzicht bij te sturen.

De leraren creëren over het algemeen een veilig pedagogisch klimaat gecombineerd met een efficiënt klasmanagement. De vakgroepen kennen verder verschillende snelheden betreffende de concrete toepassing van de preventieve en curatieve leerbegeleiding op de klasvloer.

De school kent de laatste jaren een toename van het aantal anderstalige leerlingen. Ze heeft haar visie op het talenbeleid vertaald naar concrete doelen. Die zijn grotendeels afgestemd op de noden van de leerlingen. Het schoolteam detecteert de talige noden van haar leerlingen door middel van een taalscreening van alle leerlingen in het eerste leerjaar; ze doet dit opnieuw aan het begin van de tweede en derde graad. Indien de resultaten daartoe aanleiding geven, treft de school maatregelen die aansluiten bij de specifieke noden van de betrokken leerling inzake de onderwijstaal. In de praktijk krijgen de leerlingen voldoende talige ondersteuning. Een heel aantal vakgroepen zorgen ervoor dat het lesmateriaal en de evaluatiepraktijk qua taal zijn afgestemd op het talige niveau van de leerlingen. Heel wat leraren besteden tijdens de lessen voldoende aandacht aan het verwerven van vaktaal, schooltaal en instructietaal. Werk- en groeperingsvormen die de communicatie en de interactie tussen de leerlingen bevorderen, zijn vrij goed ingeburgerd. De school ondersteunt de werking van het talenbeleid structureel en ze neemt initiatieven inzake professionalisering met betrekking tot het talenbeleid. De school evalueert de kwaliteit van de organisatie en de uitvoering van het talenbeleid en stuurt de aanpak van het talenbeleid bij.

Ontwikkeling De resultaten van de door de school georganiseerde metingen hebben geleid tot borging en bijsturing. De school is daarenboven in staat om de sterke punten en de verbeterpunten van haar werking aan te geven. Zo heeft ze de afgelopen jaren de werking van de cel 'interne leerlingenbegeleiding' geoptimaliseerd om adequaat op de nieuwe uitdagingen te kunnen inspelen. Het schoolteam ervaaarde namelijk dat het werken met specifieke sticordi-contracten door het stijgende aantal ervan niet meer efficiënt verliep. Ze heeft daarom de beslissing genomen om een aantal maatregelen in de brede basiszorg voor alle leerlingen onder te brengen, opdat ze op gerichtere wijze de verhoogde zorg voor bepaalde leerlingen kan opnemen.

De schoolleiding en het middenkader hebben enkele jaren geleden een nascholing gevormd rond databeheer en -analyse om gericht met metingen en data om te gaan. Ze wil in de toekomst haar leerbegeleiding verder bijsturen in functie van de veranderende schoolpopulatie en hiervoor de nodige professionalisering organiseren.

Op het vlak van kwaliteitszorg en professionalisering vraagt de schoolleiding de vakgroepen aandacht te hebben voor leerbegeleiding door bijvoorbeeld verplichte onderwerpen aan te reiken. Ze volgt dit op via de vakgroepverslagen. In de praktijk staan de vakgroepen in verschillende stadia van ontwikkeling.

De school staat open voor externe beoordelingen en feedback. Ze is actief aan de slag gegaan met de bevindingen van het vorige doorlichtingsverslag en met de conclusies van een doorlichting van het eigen schoolbestuur.

5.2 Evaluatiepraktijk

Doelgerichtheid De evaluatiepraktijk steunt op een globale en gedragen visie. Een pedagogische werkgroep van directeurs van de scholengemeenschap werkte een gezamenlijke visietekst uit. De school concretiseerde deze tekst verder met invloeden vanuit het pedagogische project. Ze geeft binnen dit algemeen kader veel vertrouwen aan de professionaliteit van de vakgroepen en van de leraren. Het beleid kiest daarmee voor een evaluatiecultuur steunend op engagement en verantwoordelijkheid.

De school opteert voor een examensysteem in de afdelingen van aso, tso en de derde graad bso. Het aantal examens varieert naargelang het aantal lesuren van het vak en neemt af naar het zesde jaar toe. Het gewicht van de examens bij de berekening van het totaalcijfer groeit over de drie graden heen. Hiermee wil de school de leerlingen voorbereiden op het studeren van grote gehelen. Voor een aantal vakken zijn de resultaten gebaseerd op het dagelijks werk.

De school stemt haar visie op de aanpak en de evaluatie van stages en de gip per studierichting af op de eisen van de leerplannen om de evaluatie- en rapporteringspraktijk voor de specifieke richting te verfijnen.

Een visietekst rond de OC beschrijft naast het algemene kader ook de verantwoordelijkheden van de betrokken vakken. Een van de afspraken is het opnemen van de beoordeling van de OC in het dagelijks werk.

De visie van de school op attesteren en delibereren is conform de regelgeving. Vooral de evolutie van de resultaten van de leerling en de mogelijkheden om verder te studeren in een bepaalde studierichting zijn doorslaggevend.

Ondersteuning De evaluatie- en rapporteringspraktijk komt aan bod in heel wat werkgroepen. Er zijn formele afspraken over het minimale aantal evaluaties, over het verloop van de examens, over het formuleren van remediërende feedback en vakcommentaar, over de implementatie van de OC, over remediëring en deliberaties. Ook voor klassenraden en oudercontacten zijn er draaiboeken opgesteld. Het elektronische platform bevat heel wat modellen van brede evaluatievormen ter inspiratie van de verschillende vakgroepen.

De graadcoördinatoren en de directie ondersteunen de vakgroepen en leraren bij het uitwerken van de evaluatie. Ze bewaken de uniformiteit van de (delibererende) klassenraden. Het beleid communiceert op gepaste tijdstippen concrete richtlijnen gebaseerd op de visieteksten. De school legt de verantwoordelijkheid voor het bewaken van de representativiteit en de afstemming van de evaluatie op de leerplannen bij de vakgroepen en de leraren.

De klassenraad baseert zijn beslissing op de leerlingresultaten en op de gegevens in het elektronische leerlingvolgsysteem. De interventies van de cel leerlingenbegeleiding staan geregistreerd in het leerlingvolgsysteem. De leraren vermelden remediëringsinitiatieven bij de rapportcommentaren. Over algemene attitudes rapporteert de school niet expliciet. Ze zijn onderwerp van een aparte klassenraad.

Via het schoolreglement communiceert de school over de wijze waarop ze de prestaties van de leerlingen evalueert. Ook over het verloop en de evaluatie van de stages en de gip informeren de leraren de leerlingen bij de start van elk schooljaar. De school besteedt veel aandacht aan de communicatie over de evaluatiegegevens en leervorderingen. Ze rapporteert heel frequent aan de hand van rapporten die afgestemd zijn op de specifieke noden vanuit de leerplannen van een studierichting. De rapporten geven op elk moment de tussenstand weer aan de hand van het gecumuleerde resultaat van zowel dagelijks werk als examens. Op die manier wil de school de leerlingen en hun ouders een duidelijk en transparant beeld geven over de leervorderingen. Tijdens veelvuldige oudercontacten lichten de leraren de resultaten mondeling toe.

Leerlingen met (specifieke) leernoden genieten bij het afleggen van examens van compenserende of dispenserende maatregelen. Door de komst van het M-decreet en de uitbreiding van de brede basiszorg ervaart de school minder nood aan specifieke individuele maatregelen.

Doeltreffendheid De leraren en vakgroepen kennen de afspraken en de visie waarop deze gebaseerd zijn. De pedagogische directeur bewaakt de afspraken zoals de minimale evaluatiefrequentie en het geven van remediërende commentaar bij een tekort.

Het beleid gaat ervan uit dat de vakgroepen voldoende expertise hebben om de evaluatiepraktijk vorm en inhoud te geven. Uit het erkenningsonderzoek blijkt dit niet voor alle vakgroepen zo te zijn. De link met de leerplandoelstellingen is bij een aantal vakgroepen of individuele leraren niet altijd helder. Voor een aantal vakken is er een gebrek aan transparantie en duidelijke normstelling. Een aantal vakgroepen zijn dan weer een voorbeeld van goede praktijk. Er bestaat op schoolniveau geen overkoepelend kwaliteitszorgsysteem dat de leerplangerichtheid van de evaluatie garandeert.

De meeste leraren nemen heel wat remediëringstaken op die niet altijd geregistreerd staan in het leerlingvolgsysteem of in de rapportcommentaren. Bij tekorten staat altijd remediërende feedback vermeld die in de meeste gevallen opbouwend is. Het vermelden van feedback bij de andere resultaten verschilt per leraar. Bij teleurstellende resultaten van een grote groep gaat de school na wat de oorzaak kan zijn en stuurt bij indien nodig.

Ontwikkeling De school stuurt de evaluatie- en rapporteringspraktijk op schoolniveau veelvuldig bij vanuit reflectie op de werking en vanuit wijzigingen van het regelgevend kader.

Een aantal schooljaren geleden werkte de school expliciet rond evaluatie. De pedagogische werkgroep nam hierin het voortouw om onder andere een pedagogische studiedag uit te werken. De verdere concretisering van het algemene kader ligt bij de vakgroepen. Een aantal vakgroepen deden hiervoor al een beroep op de pedagogische begeleidingsdienst. Het erkenningsonderzoek toont aan dat er bij een aantal vakken nood is aan doelgerichte bijsturing en verdere professionalisering. De voorbeelden van goede praktijk die in de school aanwezig zijn, kunnen model staan voor andere vakgroepen.

6 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

- Leiderschap** De school wordt geleid door een hecht team van drie directeurs en dit in een goede relatie tot het schoolbestuur dat dit trio mandateert voor de dagelijkse leiding van de campus Don Bosco in Groot-Bijgaarden. Het Don Bosco Onderwijscentrum houdt als inrichtende macht toezicht op haar onderwijsproject en is via samenkomst en dialoog positief betrokken bij het heden en de toekomst van de campus. Dit vertaalt zich ook in de uitdrukkelijke keuze om proactief te handelen inzake een aankomende directiewissel bij de aanvang van het volgende schooljaar. Daardoor is het directieteam momenteel uitgebreid met de toekomstige directeur. Voorts trekt het directieteam uitdrukkelijk de kaart van structurele samenwerking met het basisonderwijs. Dit is binnen de beleidsvoering duidelijk merkbaar. Het takenpakket van de schoolleiding is goed uitgebalanceerd en doet een beroep op de individuele expertise. Dit pakket is zeer gevuld. Het wordt behartigd vanuit een grote taakbekommernis. Het jaar na jaar toenemen van de leerlingenpopulatie heeft de schoolleiding voor grote uitdagingen geplaatst. Deze heeft men echter doordacht, structureel en planmatig aangepakt. De schoolleiding houdt veel overleg, zowel formeel als informeel. Op deze manier wil het directieteam de vinger aan de pols houden ten aanzien van de vastlegging en uitvoering van haar beleidslijnen.
- Visieontwikkeling** De directie geeft leiding en coacht vanuit een actueel en christelijk opvoedingsproject, ingekleurd door het opvoedingsideaal van Don Bosco. Voor het concretiseren van dit onderwijsproject heeft de schoolleiding een ruim aantal visieteksten uitgeschreven, die nagenoeg elk segment van het onderwijsproject omvatten. De vastlegging van deze visieteksten is veelal het resultaat van een heus parcours van overleggen, schrijven en schrappen door een brede groep van participanten. Na bekrachtiging vormen deze visieteksten de richtingsaanwijzers voor de hele schoolwerking. De uitgeschreven visies zijn niet zozeer gefaseerd binnen een een- of meerjarig schoolwerkplan. De optelsom van deze uitgewerkte visies vormt echter wel de hoofdpartituur die het voor de schoolleiding mogelijk maakt om toezicht te houden op de gezamenlijk vastgelegde koers.
- Besluitvorming** De schoolleiding hecht voor haar besluitvorming veel belang aan een ruime participatie van alle schoolbetrokkenen. Op deze manier wil het directieteam een stevig draagvlak creëren voor het algemene schoolbeleid. De school beschikt over de verplichte participatieorganen en de verslaglegging van deze vergaderingen is degelijk.
- De schoolleiding overlegt intensief en veelvuldig met een team van coördinatoren. Voorts is er de pedagogische raad. Deze vergadert op regelmatige basis. Naast een aantal praktische en soms dringende zaken werkt deze raad rond agendapunten die een link hebben met een of meerdere visieteksten. Deze raad is vanuit overleg binnen het lerarenteam samengesteld en is representatief t.a.v. de aangeboden onderwijsvormen en studierichtingen.

De werking van de leerlingenraad is vrij dynamisch. Deze groep kan rekenen op ondersteuning vanuit het lerarenteam. De leerlingenraad heeft zinvolle inspraak binnen de schoolwerking. De gevarieerde activiteiten geven een specifieke inkleuring aan het pedagogisch project en vitaliteit aan het schoolleven.

De schoolleiding betreurt dat het participeren van ouders via een ouderraad, ondanks veelvuldige inspanningen, nog nauwelijks haalbaar is. Deze gewijzigde situatie interpreteert de schoolleiding als een gevolg van een aantal snel evoluerende demografische, sociaaleconomische en cultuurgebonden aspecten die onafwendbaar op de school afkomen. In het kader van de besluitvorming zijn er voorts goede contacten met de scholengemeenschap waaronder ook het basisonderwijs ressorteert, het Centrum voor Leerlingenbegeleiding en bepaalde diensten en instanties van de gemeente.

Kwaliteitszorg In vergelijking met de vorige schooldoorlichting (2008) maakt de kwaliteitszorg veel uitdrukkelijker deel uit van het schoolbeleid. Redenen hiervoor zijn onder meer de uitgeschreven visieteksten, het verwerven en uitwisselen van specifieke expertise binnen het directieteam alsook de uitdrukkelijke vraag van de inrichtende macht om kwaliteitszorg voluit te verankeren in het schoolbeleid. Deze oproep is onder meer aangezwengeld door een kwaliteitszorgonderzoek dat vanuit het schoolbestuur werd aangeboden. Het stimuleren van de onderwijskundige processen en kwaliteitsvolle onderwijsinnovatie zit degelijk vervat in de visieteksten en de schoolleiding reikt deze met zachte hand aan het lerarenteam. Het toezicht op het daadwerkelijk concretiseren ervan door de vakgroepen is evenwel nog te beperkt. Het expliciteren van dit toezicht, als onderdeel van een totaalprogramma kwaliteitszorg, vormt daarom een belangrijke uitdaging.

7 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

7.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerplanrealisatie voor lichamelijke opvoeding binnen de basisvorming in de eerste graad A-stroom.
- Het nastreven van de vakoverschrijdende eindtermen.
- De bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De zorg voor alle leerlingen.
- De leerbegeleiding op schoolniveau.
- Het talenbeleid.
- Het engagement van het schoolteam.
- De aansturing van de evaluatie- en rapporteringspraktijk.

Wat betreft het algemeen beleid

- De samenwerking, het overleg en de taakverdeling binnen het directieteam.
- De visieontwikkeling.
- De functionerings- en evaluatiegesprekken.
- De schoolorganisatie.
- De infrastructuur en de materiële uitrusting.

7.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De afstemming van de evaluatiepraktijk op de leerplandoelstellingen.
- De leerbegeleiding in een aantal vakken.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het bewaken van de vakdeskundigheid en het toezicht op de inhoudelijke werking van de vakgroepen aanhouden.

7.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerplanrealisatie voor aardrijkskunde in de eerste graad A-stroom.

8 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

BEPERKT GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' omwille van het onvoldoende realiseren van de onderwijsdoelstellingen voor

Structuuronderdeel	Basisvorming	Specifiek gedeelte
Graad 1 A	aardrijkskunde	
Graad 1 Handel	aardrijkskunde	
Graad 1 Moderne wetenschappen	aardrijkskunde	
Graad 1 Sociale en technische vorming	aardrijkskunde	

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **09-12-2019** opnieuw een controle uit.

Door artikel 215 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs (zoals gewijzigd bij decreet van 23-03-2018), wijzigt vanaf 1 september 2018 het advies "beperkt gunstig" in een "gunstig advies".

Dit betekent dat de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen voortgezet wordt.

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

9 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Gino MALFAIT de inspecteur-verslaggever	Marc REYNAERTS de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	